

Історія розвитку та становлення відділу

До 150-річчя Київського музичного училища в 2018 році

Ця публікація – спроба перекинути місток у минуле, згадати своїх вчителів, додати кілька пазлів у мозаїку історії фортепіанного відділу одного з найстаріших і славетних навчальних закладів України. Для того, щоб скласти повну і послідовну історію, треба згадати кожного, хто працював на відділі, адже кожен був неповторною особистістю, мав свій шлях професійного становлення, манеру викладання, спілкування з учнями, колегами.

Першу спробу систематизації матеріалів щодо наступності поколінь викладачів відділу здійснила Ірина Вавринчук. Вона склала наглядну схему історичних професійних зв'язків «вчитель-учень». Мені вдалося продовжити, доповнити і розширити цю схему і викласти її на стенди під загальною назвою «Фортепіанний відділ Київського музичного училища». На стендах презентується генеалогічне древо відділу, експонуються фото випускників, які працюють по всьому світу, а також випускників – лауреатів музичних конкурсів.

До цієї збірки включені матеріали про видатних викладачів училища, Лідію Борисівну Шур і Ольгу Григорівну Орлову, які за кілька десятиліть роботи в училищі створили свої особисті піаністичні школи та виховали сотні професіоналів – концертних виконавців, композиторів, викладачів усіх ланок музичної освіти.

Київська муніципальна академія музики ім. Р. М. Глієра

Увійшли до збірки також матеріали про керівників відділу, які розбудовували його протягом 50 років – Миколу Івановича Кузьміна, Анатолія Івановича Ребра, Юрія Йосиповича Голембіовського, Олену Михайлівну Вериківську. Професіонали найвищого рівня, хоча й різні за уподобаннями музиканти, вони мали спільну рису – відданість справі, любов до колег та учнів, зацікавленість у продовженні справи, продовженні традицій.

Окремо треба згадати Тетяну Спиридонівну Кушніренко, яка два роки – з 1987 по 1989 – завідувала комісією спеціального фортепіано. Випускниця Л. Б. Шур в училищі, вона продовжила навчання у НМАУ ім. П. І. Чайковського в класі професора А. К. Рощиної, закінчила асистентуру-стажування. Музикант новітньої формації, обдарована піаністка, Тетяна Спиридонівна багато виступала в концертах, як соло, так і у складі камерного ансамблю, який вона також викладала. Учні її класу були привчені жити в активному виконавському режимі, опанувати величезний за обсягом музичний матеріал, і в цьому Т. С. Кушніренко продовжила педагогічні принципи своїх вчителів. Вона виховала не менш 10 лауреатів міжнародних і національних конкурсів, остання її учениця – Оксана Антоненко – працює концертмейстером в Київському інституті музики ім. Р. М. Глієра. На жаль, життя Тетяни Спиридонівни закінчилося трагічно рано.

Серед яскравих особистостей, які працювали на відділі, хочу згадати Сталіну Яківну Тельникову, випускницю Київського музичного училища по класу Л.Б.Шур, надалі Львівської консерваторії. Вона працювала на відділі з 60-тих до початку 90-тих років.

Київська муніципальна академія музики ім. Р. М. Глієра

Блискучий музикант, темпераментна, дотепна, спроможна навчити, запалити і підкорити своїй волі кожного, Ліна Яківна почала з викладання предмету «Фортепіанний ансамбль» і любов до нього передала практично всім своїм учням. Педагогічну роботу високого ґатунку Ліна Яківна демонструвала і в класі з фаху; виступам її учнів були притаманні якість володіння фактурою, закінченість, органічність висловлювання, артистичність. Серед випускників її класу з фаху – Вадим Рущинський, – викладач НМАУ ім. П. І. Чайковського, Олег Безбородько – лауреат і дипломант міжнародних конкурсів, кандидат мистецтвознавства, член Спілки композиторів України, лауреат премії ім. Л. Ревуцького, доцент кафедри спеціального фортепіано №2 НМАУ ім.П.І.Чайковського, Ілля Лопатинський – лауреат міжнародних і національних конкурсів, викладач комісії концертмейстерського класу Київського інституту музики ім.Р.М.Глієра. За життєвих обставин Ліна Яківна покинула роботу в училищі і змінила свої уподобання, зараз активно займається громадською діяльністю. Її дочка, Марина Тельникова, закінчила училище по класу О. М. Вериківської та працює провідним викладачем Київської дитячої музичної школи мистецтв ім. М. І. Вериківського

Моє знайомство з Київським музичним училищем почалось 1963 року; тоді я не уявляла собі, в якому легендарному навчальному закладі мені пощастило вчитися, адже на відділі в той час викладали учні фундаторів української піаністичної школи, еліта вітчизняної фортепіанної педагогіки, ті, кому ми завдячуємо нинішньою славою училища. Значно пізніше – в роботі над стендами, у підготовці до студентських конкурсів, вечорів пам'яті видатних музикантів відділу, в роботі над даною публікацією – прийшло усвідомлення зв'язку часів.

Київська муніципальна академія музики ім. Р. М. Глієра

Створення цієї друкованої роботи стало можливим завдяки архіву Л.Б.Шур, який зберігається на відділі, архіву О.Г.Орлової, частину якого вона люб'язно надала для вивчення і використання. Саме ці особисті архіви наштовхнули на ідею розшуку інформації про викладачів, створили можливість хоча б фрагментарно відобразити історію фортепіанного відділу у другій половині ХХ століття в персоналіях: складені біографічні довідки, знайдені і упорядковані архівні матеріали, редаговані всі статті і ексклюзивні методичні роботи, які до речі, друкуються вперше.

Лідія Ковтюх,

випускниця Київського державного музичного училища ім. Р.М.Глієра 1967 року, клас О.Г.Орлової, заслужений діяч мистецтв України, доцент завідувач комісії спеціального фортепіано, завідувач кафедри виконавських дисциплін №1, координатор роботи з учасниками Міжнародного конкурсу молодих піаністів пам'яті Володимира Горовиця Укладач навчально-методичних посібників «Вибрані фортепіанні твори українських композиторів» у 4-х зошитах (2013-2016 р.р.)